

NO-108

December-2015

B.Com., Sem.-I

CC-102 : Human Resource Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) માનવસાધન સંચાલનનું મહત્ત્વ વર્ણવો. 6
અથવા
માનવસાધન આયોજનને અસર કરતાં પરિબળો વર્ણવો.
(B) ટૂંકમાં ચર્ચા કરો : (ગમે તે એક) 4
(1) માનવસાધન વિકાસને લગતા કાર્યો
(2) માનવસાધન આયોજનનાં હેતુઓ
(C) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 4
(1) માનવસાધન પુરવઠાનું આધારણ
(2) માનવસાધન મેનેજરની કોઈપણ ચાર ભૂમિકા
2. (A) કર્મચારીની પસંદગી માટેની આધુનિક પ્રક્રિયા વર્ણવો. 6
અથવા
માનવસાધન વિકાસનાં કાર્યો વર્ણવો.
(B) ટૂંકમાં ચર્ચા કરો : (ગમે તે એક) 4
(1) તાલીમ માટે થયેલો ખર્ચ એ ખર્ચ નથી પણ નફાકારક રોકાણ છે.
(2) કર્મચારીની પસંદગી માટે કસોટીઓ કાર્યને અનુરૂપ હોવી જોઈએ.
(C) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 4
(1) ભરતીનાં બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનો
(2) અધિકારી વિકાસનું મહત્ત્વ

3. (A) કામગીરી મૂલ્યાંકનનું મહત્ત્વ વર્ણવો. 6
અથવા
બદલી માટેનાં માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો વર્ણવો.
- (B) ટૂંકમાં ચર્ચા કરો : (ગમે તે એક) 4
(1) ઔદ્યોગિક જુસ્સાનું મહત્ત્વ
(2) અપકર્ષની અસરો
- (C) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 4
(1) કાર્યક્ષમતા પ્રમાણે બઢતી
(2) માનવસાધન હિસાબો
4. (A) ગુણવત્તા વર્તુળનાં ફાયદાઓ વર્ણવો. 6
અથવા
કાર્ય રચનાને અસર કરતાં પરિબલો વર્ણવો.
- (B) ટૂંકમાં ચર્ચા કરો : (ગમે તે એક) 4
(1) કાર્યજીવનની ગુણવત્તા માટેની શરતો
(2) કાર્ય-વિસ્તૃતીકરણ અને કાર્ય-સમૃદ્ધિકરણ
- (C) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 4
(1) કાર્ય ફેરબદલી
(2) કાર્યજીવનની ગુણવત્તાનાં ફાયદાઓ
5. ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે સાત) 14
(1) ગુણવત્તા વર્તુળનાં માળખાંની આકૃતિ દોરો.
(2) કારકિર્દી માર્ગદર્શન પ્રવૃત્તિથી કાર્યજીવન ગુણવત્તા પર અસરો જણાવો.
(3) કામગીરી મૂલ્યાંકનકાર કોણ બની શકે ?
(4) સૂકી બઢતી શા માટે અસ્વીકાર્ય છે ?
(5) તાલીમની જરૂરિયાતનાં કોઈપણ ચાર કારણો જણાવો.
(6) ભરતી માટે થતી ઉમેદવારની તબીબી તપાસનો હેતુ જણાવો.
(7) “કર્મચારીઓ એકમની મિલકત છે.” – સમજાવો.
(8) માનવ કૌશલ્યની ગણતરી માટે કઈ માહિતીઓ મેળવવામાં આવે છે ?

Seat No. : _____

NO-108

December-2015

B.Com., Sem.-I

CC-102 : Human Resource Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks allotted to each question.

1. (A) Describe the importance of human resource management. **6**

OR

Describe the factors affecting human resource planning.

- (B) Discuss in short : (any **one**) **4**

(1) Human resource development oriented functions.

(2) Objectives of human resource planning.

- (C) Write short note : (any **one**) **4**

(1) Estimation of supply of human resource.

(2) Any four roles of human resource manager.

2. (A) Describe the modern procedure for selection of an employee. **6**

OR

Describe the functions of human resource development.

- (B) Discuss in short : (any **one**) **4**

(1) Cost incurred for training is not cost but profitable investment.

(2) The tests for employee's selection should be consistent with the job concerned.

- (C) Write short note : (any **one**) **4**

(1) External sources of recruitment.

(2) Importance of an executive development.

3. (A) Describe the importance of performance appraisal. **6**
- OR**
- Describe the guiding principles of transfer.
- (B) Discuss in short : (any **one**) **4**
- (1) Importance of Industrial morale.
- (2) Effects of demotion.
- (C) Write short note : (any **one**) **4**
- (1) Promotion as per efficiency
- (2) Human Resources Accounting
4. (A) Describe the advantages of Quality Circle. **6**
- OR**
- Describe the factors affecting job design.
- (B) Discuss in short : (any **one**) **4**
- (1) Conditions for quality of work life.
- (2) Job enlargement and Job enrichment.
- (C) Write short note : (any **one**) **4**
- (1) Job Rotation
- (2) Advantages of Quality of work life
5. Answer in short : (any **seven**) **14**
- (1) Draw the figure of structure of quality circle.
- (2) State the effects of career guidance activity on quality of work life.
- (3) Who can be a performance appraisers ?
- (4) Why dry promotion become an unacceptable ?
- (5) State any four reasons of needs of training.
- (6) State the objective of medical examination of candidates for recruitment.
- (7) "Employees are an asset of the unit." – Explain.
- (8) Which informations are collected for calculation of human skill ?
-